

partii naleraq

EM2015/36
24. november 2015

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi kan støtte iværksættere, der vil igangsætte produktion af bygge- og anlægsmaterialer på grundlag af vort lands egne ressourcer.

(Medlem af Inatsisartut Ineqi Kielsen, Siumut)

Der er nu gået over ti år, siden vi i den daværende Inatsisartut i flere omgange har taget emnet op til behandling, hvor formålet var at benytte landets egne ressourcer til bygge og anlæg, og hvis emnet endnu engang tages op igen i dag, giver det anledning til at spørge, hvor langt er vi nået i udviklingen af landet? Er forholdene så gunstige, at det ikke har været nødvendigt at overveje benyttelse af landets egne ressourcer? Hvilke begrundelser har Naalakkersuisut til at argumentere for tilstanden, eller rettere sagt, hvilke undskyldninger har de.

Vi vil derfor benytte lejligheden at til sige tak til Medlem af Inatsisartut Ineqi Kielsen, Siumut for at bringe emnet på igen, og det siger sig selv, at det er nødvendigt.

Status er: Hvor gode er vores byggerier? I de seneste år mange år, er det blevet normalt, at høre, at de og de huse/lejligheder er ramt af skimmelsvamp, så det er blevet nødvendigt at kondemner bygningerne og rive dem ned, og denne enorme fæstning opført af Naalakkersuisut er angrebet af skimmelsvamp, da var den ikke engang tre år gammel. Det er normalt, at der på kysten - det kan være hjem, skoler, børneinstitutioner, kontorer - der bliver kondemnerede som uegnede til ophold for mennesker. Selvom disse forhold foreligger, er der overhovedet sket tiltag til at ændre forholdene?

Som et eksempel vil jeg fremhæve vores hjem, som vi i 2001 flyttede ind i, og den var nybygget dengang, bygningen er blevet malet tre gange, og sidste år blev det nødvendigt at skifte al udvendig træbeklædning, samtidig med at isoleringen blev udskiftet. Så det må være normalt for sådanne bygninger, at de skal males hver femte år, og al udvendig træbeklædning skal skiftes hver 10 eller 15 år, hvis det skal vedligeholdes ordentligt, og man kan så forestille sig, hvor meget vedligeholdelse, der skal laves i disse huse i løbet af 100 år (hvis huset stadig er der).

Vi har ingen træ som ressource i vores land, ej heller søm, maling og vi bliver også nødt til at importere alt andet materiel til at bygge huse med, og det medfører at vi år efter år skal importere for flere hundrede millioner kroner byggematerialer, og det er det samme som at smide penge ud....

Hvad kan vi ellers gøre? Har Grønland ikke ressourcer selv? Jeg har i flere år fulgt SIKU-block's opfinder Jaaku - Jakob Knudsen. Han er en ener, der kontinuerligt kommer med ideer, en innovativ og kreativ person, der på basis af landets ressourcer kommer med ideer, ikke kun omkring byggeri, men også omkring madlavning og meget andet. Da han dengang igangsatte SIKU-block forklarede ham mig (og mange andre) at han kan hente 80-85 % af den mursten, som vil svare til landets behov fra landet ressourcer.

Vi kan så se på handelsbalancen, hvor der hvert år er underskud, så det skaber gode forhåbninger for at være grønlander, og så at vide at vi kan hente 80-85 % af murstenen fra landets egne ressourcer.

Vi vil ikke stoppe her, og fremhæve hans forklaring om, at et hus bygget af mursten vil kunne bestå i 100-150 år, uden nævneværdige istandsættelser, uden malarbejde, og der er sågar ikke behov for udskiftning af murstenene. Den cement, der bruges som bindemiddel på murstenene skal repareres efter 150 år, fordi den bliver skør.

Vi kan alene på baggrund af disse lødige argumenter spørge os selv, hvad der egentlig er problemet? Er der for meget nepotisme? Eller hvad sker der? Det kan være at indkøbsprisen for murstenen er en anelse dyrere, men omvendt skal man ikke være matematiker for at beregne, at byggeri med mursten er meget billigere, hvis man ser på omkostningerne for en periode på hundrede år. Hvilke ting har der været lagt vægt på i vurderingen? Personlige interesser? Egen vinding? Forholdene tvinger os ud til at spørge fra den perspektiv.

Hvor er de offentligt udpegede iværksætter for erhverv i Grønland, vi bruger årligt 80-90 millioner kroner til formålet, og vi ser ikke frugterne af deres arbejde, så det er virkelig forbavsende at disse udviklingstiltag ikke støttes mere af Naalakkersuisut.

Vi bør indstille vore måde at forholde os til tingene på, hvor vi belaster os selv unødigt. Vi har i mange år agiteret for selvforsyning, så er det ikke på tide at vi gør noget konkret, ikke mindst når vi er klar over at et murstens bygning på en klippe vil stå der i hundreder af år, som vil kunne gå i arv til flere generationer, og det er helt normalt i andre lande. Vi er virkelig trætte af at høre om problemer, der genererer flere problemer, hvor de offentligt ansatte og Naalakkersuisut er tilskuere til en gevind, der strammer op. Lad os alle støtte op om vores landsmænd, der viser initiativ udover det sædvanlige, og holde op med at støtte lykkejægere fra andre lande.

Ang. videreudvikling af mursten er der flere ting der først skal sikres. Det er bl.a. vigtige ting som fragt og transport, derfor må vi være beredte på at ændre på vores infrastruktur og fragt af gods og sikre at det ikke bliver værre. Og dette skal ske ift. Hvad størstedelen af befolkningen må have til gavn.

Vi vil fra Partii Naleraq utvetydigt støtte op om debatoplægget, og indstiller på det skarpeste, at Naalakkersuisut gør noget konkret. Tak til dig, Jaaku – Jakob Knudsen, Siku Block for at være stædig og ikke at give op - du er en værdig rollemodel.

Tak